

กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียน วิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

ณัฐวัชร โตสัจจะ^{1*} จุลดิศ คัญทัพ²

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาบริหารการศึกษา วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

²อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยครูสุริยเทพ มหาวิทยาลัยรังสิต

*Corresponding Author, e-mail: nattawat@pccp.ac.th

(Received: 5 September 2023, Revised: 4 October 2023, Accepted: 8 October 2023)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร โดยใช้วิธีการวิจัยแบบผสมผสาน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ความเชื่อมั่น (สัมประสิทธิ์แอลฟา) 0.97 เก็บข้อมูลด้วยจากผู้บริหารและครูของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย จำนวน 285 คน นำข้อมูลที่ได้มาหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ และสร้างสมการถดถอย จากนั้นสัมภาษณ์เชิงลึกผู้บริหารจำนวน 5 คน เพื่อหาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ผลการศึกษาพบว่า กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับมาก ประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X_1) การวางแผนการใช้หลักสูตร (X_2) การนำหลักสูตรไปใช้ (X_3) และการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล (X_4) โดยได้สมการถดถอยในรูปคะแนนมาตรฐานเป็น $Y = 0.319X_3 + 0.336X_2 + 0.128X_4 + 0.122X_1$ และมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายร้อยละ 63.70 แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย แบ่งเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดทำหลักสูตร ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และด้านการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล รวมทั้งสิ้น 10 แนวทาง

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร; ประสิทธิผลของสถานศึกษา; โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

The Academic Administrative Processes in the Area of Curriculum Administration that Affects School Effectiveness of Princess Chulabhorn Science High School

Nattawat Tosutja^{1*} Juladis Khanthap²

Master of Education in Educational Administration, Suryadhep Teachers College, Rangsit University
Course teacher in Master of Education Program, Suryadhep Teachers College, Rangsit University
*Corresponding Author, e-mail: nattawat@pccp.ac.th

(Received: 5 September 2023, Revised: 4 October 2023, Accepted: 8 October 2023)

ABSTRACT

This study aims to study the academic administrative processes in area of curriculum administration and school effectiveness at Princess Chulabhorn Science High School, to study the academic administrative processes in the area of curriculum administration affecting school effectiveness at Princess Chulabhorn Science High School, and to study guidelines for development of academic administration in curriculum. The study utilizes a mixed-methods approach, the tools include a questionnaire with a Likert scale of 5 level, with a confidence level (Cronbach's alpha) is 0.97. By collecting data from school administrators and teachers of Princess Chulabhorn Science High School, totaling 285 participants, through a proportional stratified sampling method using questionnaires. The data collected are then analyzed to find the mean, standard deviation, correlation coefficients, and develop regression equations. Additionally, in-depth interviews with 5 school administrators were conducted to gather insights and establish guidelines for academic administrative processes in area of curriculum. The study revealed that the academic administrative processes in area of curriculum administration in all area are at high level. The overall school effectiveness is also at high level. And the key factors that significantly affect the effectiveness of the school include curriculum development (X_1), curriculum planning (X_2), curriculum implementation (X_3), and supervision, monitoring, and evaluation (X_4). The regression equation for the standardized scores is $Y_{tot} = 0.319X_3 + 0.336X_2 + 0.128X_4 + 0.122X_1$. The predictive accuracy of the regression equation is 63.70%. The guidelines for academic administrative processes in area of curriculum administration in the school are divided into four areas: curriculum development, curriculum planning, curriculum implementation, and supervision, monitoring, and evaluation. In total, there are 10 guidelines proposed.

Keywords: Curriculum academic administration, School effectiveness, Princess Chulabhorn Science High School, Curriculum management

บทนำ

ประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญต่อการบริหารสถานศึกษาอย่างยิ่ง การนำข้อมูลที่ได้จากการวัดและประเมินประสิทธิผลของสถานศึกษา จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถวางแผนบริหารจัดการสถานศึกษาให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการจัดการทรัพยากรต่างๆ เช่น งบประมาณ บุคลากร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ซึ่งจะช่วยสนับสนุนให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญและจำเป็นต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา และเครื่องมือที่ใช้สะท้อนถึงความสำเร็จของการบริหารสถานศึกษาอีกด้วย ทำให้มีนักวิจัยจำนวนมากให้ความสนใจศึกษาและได้นิยามความหมายของประสิทธิผลของสถานศึกษาไว้หลายท่าน เช่น ตามแนวคิดของฮอย และมิสเกล (Hoy & Miskel, 2008) จะพิจารณาประสิทธิผลของสถานศึกษาจากองค์ประกอบ 4 ประการ ได้แก่ ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีเจตคติทางบวก ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และความสามารถในการแก้ไขปัญหาภายในสถานศึกษา จากงานวิจัยของชวีพิชชา มีแก้ว (2562) ได้มีการสังเคราะห์องค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษาจากงานวิจัยต่างๆ และกำหนดองค์ประกอบของประสิทธิผลของสถานศึกษา 3 ด้าน ได้แก่ ด้านความพึงพอใจในการทำงานของครู ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ประสิทธิภาพของสถานศึกษาเปรียบเสมือนผลลัพธ์ของการบริหารงานสถานศึกษา ทำให้มีผู้สนใจจะศึกษาความสัมพันธ์ของปัจจัยในการบริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา เช่น ยุวดี ประทุม และคณะ (2560) พบว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนและด้านวัฒนธรรมองค์การโรงเรียนมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของโรงเรียนและวัฒนธรรมองค์การด้านการตัดสินใจ ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการพัฒนาครู วัฒนธรรมองค์การด้านความหลากหลายของบุคลากร และวัฒนธรรมองค์การด้านความมุ่งประสงค์ของโรงเรียนเป็นตัวแปรที่สามารถใช้ทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้ จินตนา พุฒณา และคณะ (2563) พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศของสถานศึกษา ปัจจัยด้านวัฒนธรรมของโรงเรียน ปัจจัยด้านแรงจูงใจในการทำงาน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและปัจจัยด้านหลักสูตรสถานศึกษา มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา และภาวะผู้นำทางวิชาการ วัฒนธรรมของโรงเรียน และด้านหลักสูตรสถานศึกษา เป็นตัวแปรที่ใช้สามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษาได้

การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานที่มีความสำคัญอย่างมาก เนื่องจากเป็นหน้าที่หลักและเป็นหัวใจสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ซึ่งทั้งสองฝ่ายจะต้องร่วมมือกันปฏิบัติตามภารกิจเพื่อให้สถานศึกษาสามารถประสบผลสำเร็จได้อย่างเต็มที่ การบริหารงานวิชาการมีบทบาทสำคัญในการสร้างนักเรียนที่มีคุณภาพ มีความรู้ มีจริยธรรม และมีคุณสมบัติตามที่ต้องการ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนสามารถนำไปใช้ในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ศิวพร ละหารเพชร, 2562) การจัดการศึกษาในทุกๆ ระดับ ทั้งระดับชาติ และระดับสถานศึกษา หลักสูตรถือเป็นหัวใจสำคัญของการจัดการศึกษา หลักสูตรจะกำหนดว่าผู้เรียนจะเรียนเรื่องอะไร เรียนอย่างไร และจะวัดประเมินผลอย่างไรว่าผู้เรียนได้เกิด

คุณลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตราที่ 27 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน และให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานจัดทำสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องกับบริบทของสถานศึกษา และในมาตรา 34 ได้กำหนดให้คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่พิจารณาให้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การพัฒนาคนเป็นไปตามที่ประเทศต้องการ นักการศึกษาได้กล่าวไว้ว่า การที่จะพัฒนาคนให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม จำเป็นจะต้องกำหนดแนวทางไว้ในหลักสูตร เพื่อจะได้พัฒนาเยาวชนให้เป็นบุคคลตามที่สังคมต้องการ ดังนั้นในแต่ละครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงระบบการศึกษาจะต้องมีหลักสูตรเป็นพื้นฐานหลักและเป็นแกนสำคัญที่ทุกฝ่ายจะต้องทำความเข้าใจตรงกัน เพื่อจะได้ใช้เป็นแนวทางในการนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ให้บรรลุจุดประสงค์ของการจัดการศึกษาตามที่ได้กำหนดไว้ (สุภัญญา จัตตุรงค์ และอภิชาติ เลहनันท์, 2559) ซึ่งภารกิจหลักของโรงเรียน คือ การจัดการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตร การจัดการศึกษาจะประสบผลสำเร็จตามจุดมุ่งหมายนั้น การบริหารโรงเรียนนับว่าเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้ความสำเร็จดังกล่าวเกิดขึ้นได้

กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรเป็นการดำเนินการวางแผน กำกับ จัดระบบการเรียนการสอนด้วยวิธีการต่างๆ เพื่อให้การนำหลักสูตรไปใช้ประสบความสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งผู้บริหารนอกจากจะมีหน้าที่ในการบริหารด้านวิชาการแล้วยังต้องเป็นผู้สนับสนุนหรือให้บริการงานการนำหลักสูตรไปใช้ (รุจิรัฐ ภู่อาระ, 2546) การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร (curriculum administration) เป็นการบริหารที่มีขอบข่ายกว้างครอบคลุมหลายมิติ เกี่ยวข้องกับบุคคลหลายฝ่าย และต้องอาศัยองค์ประกอบปัจจัยเกื้อหนุนต่างๆมากมาย เปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพสูงสุด (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) การบริหารวิชาการด้านหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพ สถานศึกษาต้องมีการวางแผนเพื่อใช้หลักสูตรและเตรียมความพร้อมในการใช้หลักสูตร พิจารณาถึงงบประมาณและอาคารสถานที่ เตรียมบุคลากรเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร วางแผนเพื่อใช้หลักสูตรอย่างละเอียดรอบคอบและมีขั้นตอน โรงเรียนมีการส่งเสริมการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติอย่างเหมาะสม เนื่องจากสถานศึกษาแต่ละแห่งมีบริบทต่างกันในด้านงบประมาณ ทรัพยากร สถานที่และบุคลากร รวมทั้งผู้เรียนในสถานศึกษาแต่ละสถานศึกษาก็มาจากพื้นเพครอบครัว ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคมที่ต่างกัน มีความรู้ความสามารถตลอดจนความต้องการแตกต่างกัน การวางแผนในการบริหารจัดการหลักสูตรจึงควรพิจารณาให้สอดคล้องกับปัจจัยต่างๆ นอกจากนี้สถานศึกษาจะต้องมีการติดตาม ดูแลคุณภาพการจัดทำหลักสูตร และการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบต่อเนื่อง และครบวงจร และนำผลจากการติดตาม กำกับดูแลคุณภาพนั้นมาพิจารณาปรับปรุงหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) จากที่กล่าวมาจะเห็นได้ว่าการบริหาร

วิชาการด้านหลักสูตรเป็นเรื่องสำคัญของการบริหารโรงเรียนซึ่งมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องหลายอย่าง ถ้าโรงเรียนมีการบริหารวิชาการด้านหลักสูตรที่มีประสิทธิภาพก็ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีกับนักเรียน

กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรเป็นตัวแปรที่ถูกพบว่าส่งผลกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในหลายงานวิจัย อย่างไรก็ตาม ยังไม่มีการศึกษาที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและประสิทธิผลของสถานศึกษาอย่างละเอียด ดังนั้นงานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลของการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่มีต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจเชิงคุณภาพและปริมาณจากผู้บริหาร และครู ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ซึ่งเป็นมีลักษณะเป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีการบริหารงานร่วมกันในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นการใช้หลักสูตรเดียวกัน รับสมัครนักเรียนร่วมกัน ใช้แบบเรียนและข้อสอบเดียวกัน ได้รับงบประมาณเท่ากัน และมีการพัฒนาบุคลากรร่วมกัน เป็นต้น อีกทั้งโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ยังเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผลด้านวิชาการในระดับสูง จึงเป็นที่น่าสนใจว่ากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรใดบ้างที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย
2. เพื่อศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย
3. เพื่อศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ตอนที่ 1 การศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครูและผู้บริหารของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย 12 แห่ง จำนวน 1,074 คน
2. กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้จากการสุ่มประชากรแบบแบ่งชั้นแยกตามโรงเรียน โดยใช้ตารางของเครจซี และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 285 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและประสิทธิผลของสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ส่วนที่ 2 จำนวน 32 ข้อ กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และ ส่วนที่ 3 ประสิทธิภาพของสถานศึกษา จำนวน 21 ข้อ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรและประสิทธิผลของสถานศึกษา

2. กำหนดขอบเขตของการศึกษาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร 5 ด้าน ได้แก่ 1) การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา 2) การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา 3) การวางแผนการใช้หลักสูตร 4) การนำหลักสูตรไปใช้ และ 5) การนิเทศกำกับติดตามและประเมินผล และแนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา 4 ด้าน ได้แก่ 1) ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง 2) ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก 3) ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา และ 4) ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา

3. สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร จำนวน 32 ข้อ และประสิทธิผลของสถานศึกษา จำนวน 21 ข้อ แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert, 1967) โดยนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความตรงของเนื้อหางานวิจัย

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบและแก้ไขแล้ว เสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน เพื่อวิเคราะห์หาความตรงตามเนื้อหาด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

5. นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชากรนอกกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย จำนวน 30 คน หาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบัค (Cronbach, 1970) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) รายฉบับที่ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ทำหนังสือจากประธานกลุ่มโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยทั้ง 12 แห่ง

2. จัดส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือแนบส่งให้กับกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเองหรือส่งทางไปรษณีย์ ซึ่งผู้วิจัยจะส่งซองพร้อมติดแสตมป์สำหรับส่งแบบสอบถามกลับคืน

3. หลังจากส่งไปแล้วประมาณ 2 สัปดาห์ สำหรับแบบสอบถามที่รับคืนมาไม่ครบผู้วิจัยได้ประสานกับสถานศึกษานั้นๆ ด้วยตนเอง

4. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และประสิทธิผลของสถานศึกษา แยกตามรายด้าน
2. หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) แบบเพียร์สัน (Pearson's product-moment correlation coefficient) ระหว่างกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรแต่ละด้านกับประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวม คัดเลือกตัวแปรที่มีความสัมพันธ์ในระดับที่ยอมรับได้ ($p > 0.05$)
3. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (stepwise multiple regression analysis) เพื่อสร้างสมการถดถอย

ตอนที่ 2 การศึกษาการพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์ จุฬารัตนราชวิทยาลัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้บริหารโรงเรียน ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬารัตนราชวิทยาลัย จำนวน 5 คน ซึ่งประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และหัวหน้างานหลักสูตรของโรงเรียน โดยใช้การสุ่มแบบจำเพาะเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

หลังจากที่ได้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาจากสมการถดถอย ทำการคัดเลือกประเด็นของกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร มาสร้างข้อคำถามของแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้าง เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาแนวทางในการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ทำการสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่าง โดยมีการจดบันทึกคำสัมภาษณ์ บันทึกเสียง และนำมาถอดเนื้อความ

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์เนื้อหาด้วยการวิเคราะห์แบบอุปนัย และสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาด้วยการสรุปความจากบทสัมภาษณ์ แยกเป็นรายด้านของกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร

ผลการวิจัย

กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัยมีระดับของการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีระดับการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา รองลงมาคือ การวางแผนการใช้หลักสูตร ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

กระบวนการบริหารงานวิชาการ ด้านหลักสูตร	ระดับการปฏิบัติ			
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา	4.14	0.71	มาก	5
2. การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.47	0.59	มาก	1
3. การวางแผนการใช้หลักสูตร	4.45	0.56	มาก	2
4. การนำหลักสูตรไปใช้	4.40	0.53	มาก	3
5. การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล	4.27	0.67	มาก	4
ภาพรวม	4.34	0.53	มาก	

ประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ส่วนใหญ่ระดับของประสิทธิผลอยู่ในระดับมาก ยกเว้นความสามารถในการผลิตนักเรียนให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมาคือ ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิผลของสถานศึกษาของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ในภาพรวม

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับของประสิทธิผล			
	$\bar{x}$	S.D.	การแปลผล	ลำดับที่
1. ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง	4.60	0.45	มากที่สุด	1
2. ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.17	0.69	มาก	3
3. ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.34	0.64	มาก	2
4. ความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา	4.10	0.74	มาก	4
ภาพรวม	4.30	0.53	มาก	

กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรทุกด้านมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 เมื่อนำไปสร้างสมการถดถอย กระบวนการบริหารงานวิชาการด้าน หลักสูตร ที่ได้รับคัดเลือกเข้าสมการถดถอยและสามารถทำนายประสิทธิผลของสถานศึกษา(Y) ได้แก่ การ นำหลักสูตรไปใช้ (X₄) การวางแผนการใช้หลักสูตร (X₃) การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล (X₅) และการ จัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X₂) โดยมีค่าประสิทธิภาพในการทำนาย (R²) เท่ากับ 0.637 โดยสามารถสร้าง สมการถดถอยได้ ในรูปของคะแนนมาตรฐาน คือ $Y = 0.122X_2 + 0.336X_3 + 0.319X_4 + 0.128X_5$

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรกับประสิทธิผล ของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

ตัวแปร	X ₁	X ₂	X ₃	X ₄	X ₅	Y
การเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา(X ₁)	1.000	0.763**	0.680**	0.636**	0.669**	0.629**
การจัดทำและพัฒนาและหลักสูตร(X ₂)		1.000	0.636**	0.676**	0.683**	0.639**
การวางแผนการใช้หลักสูตร(X ₃)			1.000	0.705**	0.626**	0.719**
การนำหลักสูตรไปใช้(X ₄)				1.000	0.726**	0.732**
การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล(X ₅)					1.000	0.653**

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

ตารางที่ 4 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน ของการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่มี ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ตัวแปรที่ได้รับการคัดเลือกเข้าสมการ	B	SE.	Beta	t
ค่าคงที่	0.559	0.174		3.212**
การนำหลักสูตรไปใช้ (X ₄)	0.317	0.061	0.319	5.247**
การวางแผนการใช้หลักสูตร (X ₃)	0.320	0.051	0.336	6.245**
การนิเทศ กำกับ ติดตามและประเมินผล (X ₅)	0.101	0.045	0.128	2.239*
การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X ₂)	0.110	0.049	0.122	2.236*

R² = 0.637   SEE. = 0.323

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

แนวทางการพัฒนากระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของ โรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย สามารถแบ่งได้เป็น 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดทำหลักสูตร

2) ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร 3) ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ และ 4) ด้านการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล รวมทั้งสิ้น 10 แนวทาง ดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 แนวทางการพัฒนาการกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย

กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร	แนวทางการพัฒนา
ด้านการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	<ol style="list-style-type: none"> 1) การกำหนดแนวทางการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ทำได้โดยผู้บริหารครูควรมีความเข้าใจในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา โดยควรมีการทำ SWOT วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร เพื่อให้หลักสูตรที่ได้เป็นไปตามวิสัยทัศน์ พันธกิจของโรงเรียน สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง และสามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม 2) การตรวจสอบความถูกต้องของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ โดยแต่งตั้งคณะอนุกรรมการวิชาการ ซึ่งควรประกอบด้วย คณะครู ผู้บริหาร และผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อกำกับดูแลให้คำปรึกษาในการพัฒนาหลักสูตร และตรวจสอบความเหมาะสมและครบถ้วนก่อนนำไปใช้
ด้านการวางแผนการใช้หลักสูตร	<ol style="list-style-type: none"> 1) การสนับสนุนทรัพยากร ควรมีการวางแผนโดยอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วน เช่น ครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง และจัดสรรงบประมาณที่เพียงพอสำหรับ สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก เพื่อให้การพัฒนานักเรียนเป็นไปตามเป้าหมายอุดมการณ์ของโรงเรียน 2) ใช้เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น มหาวิทยาลัยพี่เลี้ยง โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ หรือจากเครือข่ายผู้ปกครอง สำหรับการสนับสนุนอุปกรณ์ เครื่องมือ สื่อ ในการทำโครงการ และบุคลากร สำหรับเป็นวิทยากร ผู้เชี่ยวชาญ ที่ปรึกษาโครงการ และที่ปรึกษาด้านวิชาการ 3) การเตรียมครูเข้าสอน ควรมีระบบการคัดเลือกบุคลากรครูที่มีคุณสมบัติตรงตามสาขา มีความรู้ความสามารถ และจรรยาบรรณ และวางแผนจัดครูเข้าสอนโดยใช้ผลการประเมินการสอน โดยมีการหมุนเวียนระดับชั้นและรายวิชา เพื่อให้การเรียนการสอนได้รับการพัฒนา 4) ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมอบรมกับหน่วยงานภายนอก เช่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา หรือสำนักงานบริหารความเป็นเลิศด้านวิทยาศาสตร์ศึกษา ให้ครบ

กระบวนการ บริหารงาน วิชาการด้าน หลักสูตร	แนวทางการพัฒนา
	ทุกกลุ่มสาระฯ โดยมีเป้าหมายเพื่อพัฒนา วิชาการความรู้ในสาขาวิชา การจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผล
ด้านการนำ หลักสูตรไปใช้	<ol style="list-style-type: none"> มีช่องทางการประชาสัมพันธ์หลักสูตรที่หลากหลายให้กับผู้ที่สนใจ เช่น นักเรียน ผู้ปกครอง ครู มหาวิทยาลัย โรงเรียนหรือหน่วยงานภายนอก ด้วยการเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายสังคมออนไลน์ หรือใช้การบริการวิชาการเป็นช่องทางในการประชาสัมพันธ์ จัดทำแผนการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และใช้แผนการเรียนร่วมกันทั้ง 12 โรงเรียน โดยครูต้องมีความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร และ ใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลาย โรงเรียนควรจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่หลากหลายตามความสนใจของนักเรียนและสอดคล้องกับเป้าหมายอุดมการณ์ของโรงเรียน
ด้านการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล	<ol style="list-style-type: none"> คณะอนุกรรมการวิชาการระดับโรงเรียนต้องการติดตามและประเมินผลการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร โดยใช้ PLC เพื่อส่งเสริมการนิเทศกันเองของครูผู้สอน ร่วมกับเขตพื้นที่เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และมีการกำกับติดตามการจัดการเรียนรู้ตั้งแต่ครูโดยกันเองถึงระดับโรงเรียน ผู้ทำหน้าที่นิเทศต้องเข้าใจหลักสูตรและการนิเทศที่ตรงกัน และใช้วิธีการนิเทศติดตามที่หลากหลายในการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอน การประเมินผลการใช้หลักสูตรควรประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการใช้หลักสูตรทุกฝ่าย โดยประเมินด้วยรูปแบบที่หลากหลายทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ โดยให้เป้าหมายของการประเมินสอดคล้องกับพันธกิจ วิสัยทัศน์ เป้าหมาย อุดมการณ์ของโรงเรียน และ นำผลการประเมินมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และวางแผนการใช้หลักสูตร และนำเสนอผลการประเมินการใช้หลักสูตรต่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียให้รับทราบในลักษณะของงานวิจัย

อภิปรายผล

การวิจัยมุ่งเน้นการศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย โดยการสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร และประสิทธิผลของสถานศึกษา จากครูและผู้บริหารของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ด้วยแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า จากนั้นนำข้อมูลที่ได้มาสร้างสมการถดถอย เพื่อศึกษาตัวแปรด้านกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา และนำข้อมูลเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เพื่อสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่จะส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

ผลการวิจัยชี้ให้เห็นว่ามีกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร 4 ด้าน ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจินตนา พุฒิกานา และคณะ (2563) ซึ่งพบว่าการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรเป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำหรับในงานวิจัยนี้ กระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ การนำหลักสูตรไปใช้ การวางแผนการใช้หลักสูตร การนิเทศ กำกับ ติดตาม ประเมินผล และการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ตามลำดับ ซึ่งคล้องกับข้อค้นพบของ จตุรภัทร ประทุม (2559) ที่พบว่า การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา

เมื่อนำข้อมูลที่ได้จากการวิจัยไปสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย พบว่าสามารถสังเคราะห์ได้ทั้งหมด 4 ด้าน ได้แก่ การจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ และการนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผล ซึ่งสามารถสังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตรจากทั้ง 4 ด้าน ได้ 10 แนวทาง แนวทางที่สังเคราะห์นี้ คล้ายคลึงกันกับ งานวิจัยของสาคร มหาหิงค์ (2560) ที่สังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผนหลักสูตร ด้านการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการนิเทศ กำกับติดตาม และประเมินผล และ ด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และสอดคล้องกับงานวิจัยของกษมา ชนะวงศ์ (2564) สังเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร 5 ขั้นตอน ได้แก่ การศึกษาบริบทของสถานศึกษาและกำหนดวัตถุประสงค์ของการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร การวางแผนการบริหารจัดการหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศการใช้หลักสูตร และการประเมินผล การใช้หลักสูตร

โดยแนวทางการการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่คล้ายคลึงกัน เช่น มีการวิเคราะห์บริบทของสถานศึกษาเพื่อจัดทำหลักสูตรให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์และพันธกิจของโรงเรียน จัดสรรงบประมาณ สำหรับ สื่อ อุปกรณ์ แหล่งเรียนรู้ มีการจัดครูเข้าสอนให้ตรงตามสาขาวิชาเอก ส่งเสริมให้ครูเข้าร่วมการอบรมเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีช่องทางประชาสัมพันธ์หลักสูตรแก่ผู้เกี่ยวข้อง ครูมี

ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร ครูควรใช้รูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ใช้วิธีการนิเทศติดตามที่หลากหลาย นำผลการประเมินหลักสูตรมาใช้ในการพัฒนาหลักสูตร และนำเสนอผลการประเมินต่อผู้ที่เกี่ยวข้อง อย่างไรก็ตามด้วยบริบทของโรงเรียนที่แตกต่างกัน แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่สร้างขึ้นในงานวิจัยนี้จึงมีส่วนที่แตกต่างจากงานวิจัยอื่น ๆ เช่น มีการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ มีการใช้เครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอก เช่น มหาวิทยาลัย ในการสนับสนุนอุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ ในการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น

ด้วยทั้งนี้ผลการวิจัยชี้ให้เห็นถึงกระบวนการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งมีแนวทางที่คล้ายคลึงกันกับในงานวิจัยต่างๆ แต่ด้วยบริบทที่แตกต่างไปของโรงเรียนวิทยาศาสตร์จุฬาราชวิทยาลัย ที่เป็นโรงเรียนวิทยาศาสตร์ภูมิภาคที่เน้นการจัดการเรียนการสอนด้านวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ที่มีความทัดเทียมกับระดับนานาชาติ และมีลักษณะเป็นกลุ่มโรงเรียนที่มีการทำงานร่วมกันเป็นเครือข่าย จึงทำให้แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตรเน้นไปที่การใช้ประโยชน์จากเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง สามารถนำแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร ไปใช้ในการจัดทำกลยุทธ์ กำหนดนโยบาย หรือแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร เพื่อพัฒนาประสิทธิผลของสถานศึกษาให้สูงขึ้น โดยในการจัดทำหลักสูตรควรมีการวิเคราะห์ SWOT และบริบทของโรงเรียนเพื่อกำหนดเป้าหมายและวิสัยทัศน์ของหลักสูตร และควรมีการตรวจสอบความครบถ้วนของหลักสูตรก่อนนำไปใช้ การวางแผนการใช้หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 2.1 ทำการศึกษาในลักษณะของการวิจัยและพัฒนา โดยการนำข้อมูลที่ได้ไปสร้างแนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร นำไปใช้และพัฒนารูปแบบโดยใช้กระบวนการวิจัย
- 2.2 ทำการวิจัยอิทธิพลของแต่ละตัวแปรด้านการบริหารหลักสูตรแต่ละด้านที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา ด้วยสมการโครงสร้าง
- 2.3 ทำการวิจัยเป็นเชิงคุณภาพ โดยการศึกษากับโรงเรียนที่มีบริบทใกล้เคียงกัน เพื่อนำข้อมูลมาสังเคราะห์แนวทางการบริหารงานวิชาการด้านหลักสูตร

เอกสารอ้างอิง

กษมา ชนะวงศ์. (2564). รูปแบบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเพื่อส่งเสริมคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 ของนักเรียนโรงเรียนเอกชน. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.

- ขวัญพิชชา มีแก้ว. (2562). *การบริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- จตุรภัทร ประทุม. (2559). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 27*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- จินตนา พลุดอก, สุเมธ งามมก, และ ประยูร อิมสาสวัสดิ์. (2563). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกลุ่มโรงเรียนบ้านฉางพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มจร*, 8(1), 215-229.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). *Research Methodology in Behavioral Sciences and Social Sciences*. (7th ed.). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ยุวดี ประทุม, สุรัตน์ ไชยชมภู, & ธนวิน ทองแพง. (2560). *ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 3*. *วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*, 28(1), 181-194.
- รุจรี ภูสาระ. (2546). *การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษา*. กรุงเทพฯ: บั๊ค พอยท์.
- ศิวพร ละหารเพชร. (2562). *ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขนาดเล็กตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี เขต 2*. วิทยานิพนธ์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- สาคร มหาหิงค์. (2560). *การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่นเขต 4*. *วารสารศิลปศาสตร์ปริทัศน์*, 22(23), 1-12..
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2546). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *แนวทางการบริหารจัดการหลักสูตร เล่ม 1*. โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สุกัญญา จัตรงค์ และ อภิชาติ เสนะนันท์. (2559). *การบริหารหลักสูตรที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียน โรงเรียนสังกัดสำนักบริหารงาน การศึกษาพิเศษภาคใต้ กลุ่ม 7*. *Veridian E-Journal*, 9(1), 1473-1487.
- Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). New York: Harper & Row.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2008). School effectiveness. *Educational Administration: Theory, Research, and Practice*, 299-308.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and psychological measurement*, 30(3), 607-610.
- Likert, R. (1967). *The human organization: its management and values*. New York: McGraw-Hill.